

FINGRIDIN TYÖTURVALLISUUSJULKAISU PALVELUTOIMITTAJILLE | 2015

TURVALLISILLA LINJOILLA

TYÖMAIDEN
MERKITTÄVIMMÄT
VAARATEKIJÄT
TUNNISTETTU

s.12

SISÄLLYS

- 3 Pääkirjoitus
Työturvallisuus on pitkäjänteistä työtä
- 4 Turvallisuusvalvoja työturvallisuuden edistäjänä
- 6 Otetaan opiksi
Turvallinen purkutyö alkaa etukäteissuunnittelusta
- 8 Tavaksi turvalliset työtavat
- 10 T3-raportointi – työturvallisuuden seurannan mobiili apuväline
- 12 Tunnista riskit, vältä vaarat
- 15 Työturvallisuusasiat tutuiksi
Fingridin verkkokoulussa

TURVALLISILLA LINJOILLA

Fingrid Oyj:n työturvallisuusjulkaisu 2015

Päätoimittaja

Karri Koskinen
karri.koskinen@fingrid.fi

Ulkoasu

Better Business Office Oy

Kirjapaino

Libris

Julkaisija

Fingrid Oyj

www.fingrid.fi

Käyntiosoite: Läkkipäntie 21, 00620 Helsinki

Postiosoite: PL 530, 00101 Helsinki

Puhelin: 030 395 5000

Työturvallisuus on pitkäjänteistä työtä

Työturvallisuuden taso paranee siihen tehtyjen panostusten myötä. Työturvallisuus on yhteistyötä, joten meidän kaikkien on sitouduttava sen kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Vuonna 2014 työturvallisuuden kehityssuunta oli oikea: palveluomittajiemme työtapaturmataajuus (tapaturmia miljoonaa tehtyä työtuntia kohden) laski 9:ään edeltävän vuoden 13:sta. Palveluomittajat tekivät Fingridin työmailla yhteensä 533 henkilötyövuotta, ja tänä aikana sattui 8 poissaoloon johtanut tapaturmaa. Niistä yksikään ei ollut vakava eli johtanut yli 30 sairauspoissaolopäivään. Kiitos kaikille palveluomittajille hyvästä työstä ja sitoutumisesta työturvallisuuteen vuoden 2014 osalta.

Vuonna 2015 työturvallisuuden positiivinen kehitys ei valitettavasti ole jatkunut toivotulla tavalla. Elokuuhun mennessä palveluomittajillemme on sattunut 12 poissaoloon johtanutta työpaikkatapaturmaa eli enemmän kuin koko viime vuonna yhteensä. Vakavia vaaratilanteita ovat aiheuttaneet erityisesti purkutytöt sekä turvattomat työtavat asennettaessa ja purettaessa lisätyömaadoituksia. Lisäksi toukokuussa sattui vakava sähkötapaturma Fingridin asiantuntijalle.

Meidän kaikkien tuleekin jatkaa pitkäjänteistä työtä työturvallisuuden eteen, jotta saamme kehityssuunnan kääntymään taas positiiviseksi. Meille on tärkeää, että kaikki pääsevät Fingridin työmailta kotiin terveenä ja turvallisesti jokaisen työpäivän päätteeksi. Työturvallisuuden kehityshankkeen myötä jatkamme työtä turvallisuuden eteen yhdessä palveluomittajien kanssa. Tässä lehdessä kerromme muun muassa työmaiden turvallisuusvalvojistta, mobiiliraportointihankkeen etenemisestä sekä Fingridin verkokoulusta.

Kiinnitetään kaikki huomiota tapaamme toimia ja puututaan aina turvattomaan toimintaan. Muuttamalla omaa turvallisuuskäyttäytymistämme voimme muuttaa koko turvallisuuskulttuuria Fingridin työmailla. Turvallisuus lähtee jokaisesta meistä ja asenteistamme.

Karri Koskinen

Erikoisasiantuntija, turvallisuus
Fingrid Oyj

Turvallisuusvalvoja työturvallisuuden edistäjänä

Fingrid on asettanut työmailleen tavoitteeksi nolla tapaturmaa. Yksi askel kohti turvallisempia työmaita on uusi käytäntö palkata suurille voimajohtotyömaille erillinen turvallisuusvalvoja vastaamaan työmaan turvallisuusvalvonnasta ja -perehdyttämisestä.

Teksti: Meri Viikari | Kuva: Karri Koskinen

Ensimmäinen turvallisuusvalvoja aloitti vuoden 2013 loppupuolella Hikiän ja Forssan välisellä 400 kilovoltin voimajohtotyömaalla, jossa uusitaan 1920-luvulta peräisin olevaa Rautarouva-johtoa. Tällä hetkellä turvallisuusvalvoja on yhteensä neljällä Fingridin voimajohtotyömaalla.

Turvallisuusvalvoja on Fingridin kustantama, mutta palvelutoimittajan palkkalistoilla työskentelevä työturvallisuuden asiantuntija, jonka tehtävänä on edistää ja seurata työturvallisuuden toteutumista voimajohtohankkeissa. Valvoja kannustaa työmaille työskenteleviä kiinnittämään huomiota turvallisuusnäkökohtiin ja tekemään turvallisuushavainnot. Näin hän edistää turvallisten työtapojen omaksu- mista jokapäiväiseen työhön. Turvallisuusvalvoja myös itse havainnoi ja kirjaa työmaille esiintyviä turvallisuuspuutteita ja vastuuttaa korjaavat toimenpiteet. Valvoja varmistaa, että työmaalla työskentelevillä on riittävät, vaatimusten mukaiset pätevyudet työn suorittamiseen. Hän järjestää vaadittavat näyttökokeet ja pitää kirjaa pääurakoitsijan lisäksi myös aliurakoitsijoiden pätevyyksistä.

Myös tapaturmien ja läheltä piti -tilanteiden tutkinta kuuluu turvallisuusvalvojan toimenkuvaan. Tällaisen tilanteen sattua selvitystyö menee

muiden työtehtävien edelle. Vakavimmissa tapaturmissa Fingridin työturvallisuuden asiantuntija suorittaa tutkimuksen yhteistyössä turvallisuusvalvojan ja palvelutoimittajan kanssa.

Näkyvä muistutus työturvallisuudesta

Kun **Seppo Maksimainen** joulukuussa 2014 aloitti turvallisuusvalvojana Eltelin urakoimalla Siikajoki-Pyhänselkä-voimajohtotyömaalla, oli turvallisuusvalvojan työ ja toimenkuva vielä uusi ja ihmeellinen. Alkuaikoina hänen lähestyessään työryhmää alkoi työmaalla kuhina, kun työntekijät ryntäsivät autoille hakemaan puuttuvia turvavarusteita.

TURVALLISUUSVALVOJAN TEHTÄVÄNKUVA

- Turvallisuusperehdyttäminen
- MVR-mittaukset
- Työmaan turvallisuuden seuraaminen
- Työmaan pätevyksien seuraaminen
- Tapahtuman tutkinta
- Turvavarttien pitäminen henkilöstölle
- Turvallisuusraportointi

Myös Empowerin urakoiman Raasakka–Maalimaan haara -voimajohtotyömaan turvallisuusvalvoja **Heikki Vinni** on työssään huomannut, että turvallisuusasioissa helposti oiotaan tai syytetään kalustoa tai välineitä. "Ajattelutavan muutos on oleellisinta", toteaa Vinni ja muistuttaa, että työntekijän velvollisuus on vaatia asianmukaiset työvälineet ja kieltäytyä työnteosta ilman turvallisia välineitä.

Turvallisuusvalvoja pystyy vaikuttamaan työmaan turvallisuuteen parhaiten olemalla läsnä ja keskustelemalla työntekijöiden kanssa. "Valvojalla on mahdollisuus kiinnittää työntekijöiden huomio turvallisiin työtapoihin", toteaa SAG:n urakoiman Hikiä–Forssa-voimajohtotyömaan turvallisuusvalvoja **Jaakko Hämäläinen**. Myös Heikki Vinnin mielestä valvojan tulee näkyä ja olla helposti lähestyttävissä. Raasakka–Maalimaan haara -työmaalla työntekijät ovatkin antaneet runsaasti positiivista palautetta siitä, että kynnyksien lähestyminen on tullut turvallisempaa. Työntekijät pystyvät vaivattomasti kysymään Vinniltä asioita, jotka muuten jäisivät todennäköisesti kysymättä.

Turvallisuusvalvojan toimenkuvaan kuuluvat säännölliset tarkastukset ovat Seppo Maksimaisen mielestä lisänneet työntekijöiden tietoisuutta tur-

vallisuusasioista sekä parantaneet työmaiden turvallisuutta ja jopa työn laatua. "Aikoinaan kun tuli kypäräpakko, niin aina oli joku, jonka päähän se ei istunut. Mutta nykypäivänä tunne ilman kypärää on kuin olisi alasti", toteaa Maksimainen. Hän arvelee, että samoin tulee käymään myös viime keväänä Fingridin työmailla pakollisiksi tulleiden suojalasien ja leukahihnan suhteen. Jaakko Hämäläisen mielestä jo pelkästään valvojan näkyminen työmaalla päivittäin osoittaa työntekijöille, että turvallisuus on tärkeää.

Turvallisuusvalvoijat kohtaavat työssään myös haasteita. Työmailla kiertäminen ja työntekijöiden kanssa keskustelu on oleellinen osa työtä, mutta työmaiden monikansallisuus tuo oman mausteensa kommunikointiin. Sekä Hämäläinen että Maksimainen toteavat yhteisen kielen puuttumisen joskus vaikeuttavan suoraa kanssakäymistä työntekijöiden kanssa. "Henkilökohtainen kontakti ja jokapäiväinen rupattelu jää vähemmälle, jos joutuu turvautumaan tulkkiin", arvelee Maksimainen.

Entä mitä tapahtuu nykyään Maksimaisen lähestyessä työmaata? Kukaan ei enää säntäile mihinkään, sillä turvallisuusasiat on jo tiedostettu osaksi jokapäiväistä työtä. ■

Turvallisuusvalvoijat koolla Pohjois-Suomen Turvapuistossa. Kuvassa vasemmalta Olli Airaksinen (Pohjois-Suomen Turvapuisto), Antti Linna (Fingrid), Jaakko Hämäläinen (SAG), Juhani Ahonen (Fingrid), Pentti Talala (Eltel Networks), Seppo Maksimainen (Eltel Networks) ja Heikki Vinni (Empower).

OTETAAN OPIKSI

Turvallinen purkutyö alkaa etukäteissuunnittelusta

Huolellinen suunnittelu on turvallisten purkutöiden perusta.

Teksti: Jouko Loikala | Kuva: iStockphoto

Fingridin uudisrakennus- ja kunnossapitotyömailla tehdään paljon erilaisia purkutöitä. Voimajohtotyömailla tyypillisimpiä ovat johtimien, pylväiden ja perustusten sekä näihin liittyvien varusteiden purkutyöt, sähköasemilla taas laitteiden ja rakennusten purkutyöt. Kaikille työmaille on yhteistä, että purkutyöt tulee suunnitella huolellisesti etukäteen. Ennen purkutyön aloittamista on aina suoritettava työhön liittyvien riskien arviointi. Valtioneuvoston asetuksessa rakennustyön turvallisuudesta todetaan, että purkutyö on erityistä vaaraa aiheuttavaa työtä, joka täytyy suunnitella osana turvallisuussuunnittelua.

Valitettavasti Fingridin työmailla on tänä vuonna sattunut purkutöiden yhteydessä useita vakavia vaa-

ratilanteita ja yksi poissaoloon johtanut tapaturma.

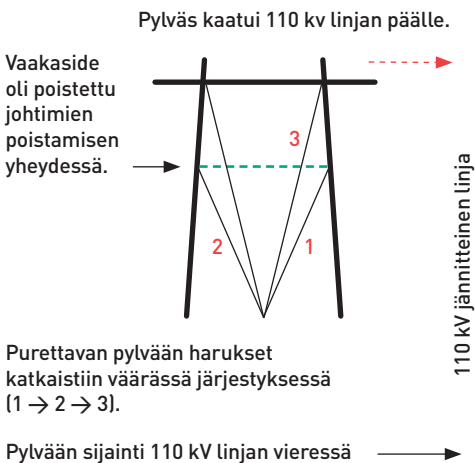
Maaliskuussa 2015 työntekijä loukkaantui voimajohtotyömaalla risteymän suojapukkia purettaessa. Työntekijä työskenteli suojapukin pylväässä, kun pylväs kaatui ja työntekijä putosi noin 3 metrin korkeudesta. Työryhmä oli suorittanut päivän aikana useita eri työtehtäviä, ennen kuin purkutyö aloitettiin iltapäivällä. Suojapukin vaakatuesta otettiin kiinni kuormausnosturilla. Työryhmän kärke mies nousi suojapukin pylvääseen ja henkilö, joka sittemmin loukkaantui, toiseen pylvääseen. Ensimmäinen vaakatuki ja pylväs saatiin purettua onnistuneesti. Tämän jälkeen toinen vaakatuki kiinnitettiin kuormausnosturiin, kärke mies siirtyi kolmanteen pylvääseen ja tapaturman uhri jäi toiseen pylvääseen. Hän irrotti ketjun, jolla vaakatuki oli

kiinnitetty pylvääseen, jossa hän oli. Tämän johdosta pylväs alkoi kallistua. Muut työryhmän jäsenet huomasivat tämän ja yrittivät varoittaa häntä huutamalla. Oli kuitenkin myöhäistä kiivetä alas, ja työntekijä kaatui pylvään mukana.

Syynä tapahtumaan voidaan pitää työympäristön nopeaa muuttumista ja puutteellisia suunnitelmia. Suojapukki oli pystytetty lumelle noin kaksi viikkoa ennen tapaturman sattumista. Sen jälkeen suuri osa lumesta oli sulanut ja suojapukin pylväät menneet vinoon. Kyseistä työtä pidettiin perustyönä, jonka vuoksi purkutyöstä ei ollut erillistä suunnitelmaa. Työntekijät eivät huomanneet pukin pylvään olevan vinossa, vaikka he silmämääräisesti tarkistivat pukin ennen purkutyön aloittamista.

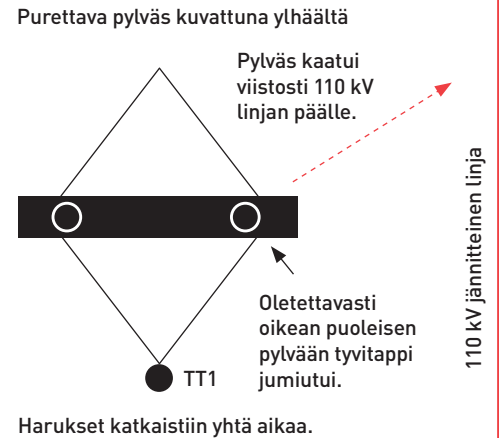
Maaliskuussa 2015 sattui myös kaksi läheltä piti -tilannetta voimajohtopylväiden purkutöiden yhteydessä. Kummassakin tapauksessa pylväät purettiin kaatamalla. Ensimmäisessä tapahtumassa käytettiin purkutyöhön työryhmää, joka ei ollut purkanut kyseisessä projektissa yhtään pylvästä. Työryhmälle annettiin ohjeistus purkutyöhön ja työ aloitettiin. Työryhmän jäsen katkaisi kaadettavan pylvään harukset ohjeen vastaisessa järjestyksessä, jolloin purettava pylväs pyörähti ympäri ja kaatui viereisen, käytössä olevan voimajohtopylvään haruksen päälle. Tapahtumassa vaurioitui pylvään jalkatappeja ja harus.

TAPAUS 1

Toisessa läheltä piti -tilanteessa purettava puu- pylväs kaatui vieressä olevan jännitteisen 110 kilovoltin voimajohtoon päälle. Seurauksena tapahtumasta voimajohtoon tuli säievika ja maasulku. Onneksi kummassakaan tapahtumassa ei tullut henkilövahinkoja.

TAPAUS 2

Syynä kumpaankin tapahtumaan voidaan pitää sitä, että kaadettavien pylväiden kaatumista jännitteisen linjan päälle ei varmistettu lainkaan. Viereisen jännitteisen linjan aiheuttama riski oli tunnistettu ja siihen kiinnitettiin huomiota perehdytysmateriaalissa. Työohjeessa ja käytetyissä työmenetelmissä ei kuitenkaan kiinnitetty riittävästi huomiota jännitteiseen linjaan. Ohjeistuksessa ei ollut kuvattu kaatumissuunnan varmistusta, kuten esimerkiksi sivutaakien käyttöä. Ohjeen mukaan vanhat pylväät kaadetaan tarvittaessa nosturilla, mutta kummassakaan tapahtumassa näin ei tehty.

Tapahtumista opittiin, että kaikki purkutyöt tulee suunnitella huolellisesti ja suunnitelmissa tulee ottaa huomioon riskinarviointien tulokset. Suunnitelmat tulee tarkistaa ennen purkutyön aloittamista, jotta työ voidaan suorittaa turvallisesti.

Purkutöihin liittyy monenlaisia työturvallisuusriskejä, joita ei esiinny uudisrakentamisessa. Tällaisia ovat esimerkiksi vanhat sekä osittain puretut rakenteet ja vaaralliset aineet. Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota työturvallisuuteen, →

PURKUTÖIDEN MUISTILISTA

Ennen varsinaisen purkutyön aloitusta varmista ainakin seuraavat asiat:

- purkutyösuunnitelma on laadittu asianmukaisesti ja tarkistettu, että sen mukaan voi toimia
- rakenteiden kunto on varmistettu ennen niihin kiipeämistä
- kaikki työryhmän jäsenet on perehdytetty työkohteeseen, purkutyösuunnitelmaan, työmenetelmiin sekä työhön liittyviin riskeihin
- tarvittavat tuennat, suojaukset ja liikennejärjestelyt on tehty.

Purkutöiden edetessä pidä huolta, että

- työt tehdään suunnitelmien mukaisesti
- ulkopuolisten pääsy purkutyömaalle on estetty.

Huomioi myös muut työryhmät esimerkiksi johtimien purkutöissä.

selvitettävä vanhojen rakenteiden kunto ja suunniteltava purkujärjestys niin, ettei työstä aiheudu sortumavaaraa. Myös siisteys on osa turvallista purkutyötä, joten jätteiden käsittely ja siirto tulee huomioida suunnittelussa.

Työmaan tiukka aikataulu voi luoda paineita tehdä työt nopeasti. Kaiken kiireen keskelläkin on tärkeä muistaa: jos työtä ei voi toteuttaa suunnitelman mukaisesti, työ tulee keskeyttää ja suunnitella uudelleen. **F**

SUUNNITTELE

PEREHDYTÄ SUUNNITELMIIN

TOTEUTA SUUNNITELMIEN MUKAISESTI

TURVALLISESTI FINGRIDIN TYÖMAILLA

Tavaksi turvalliset työtavat

Useiden vuonna 2015 sattuneiden tapaturmien ja vaaratilanteiden taustalla on ollut riskinottoa.

Teksti: Karri Koskinen • Kuva: Meri Viikari

Tämän vuoden vakavista vaaratilanteista kaksi on liittynyt työmaadoituskäytäntöihin. Näissä tapauksissa työntekijä on tietoisesti ottanut suuren riskin asentamalla tai irrottamalla lisätyömaadoituksen käsin ilman työmaadoitussauvaa. Lisätyömaadoitusten asentaminen ja irrottaminen käsin voi asettaa työntekijän hengenvaaraan ja on siksi ehdottomasti kiellettyä.

Alkuvuodesta työntekijä asetti itsensä vaaraan työskennellessään kurottajan piikkien päällä noin 3 metrin korkeudessa. Hänellä oli putoamissuojaus kiinnitettynä kurottajan piikkeihin, mutta tästä ei olisi ollut apua, jos kurottajan puomi olisi esimerkiksi äkillisesti laskenut alas. Lisäksi tapahtumassa oli puristumisvaara. Kyseinen työtapa on kielletty jo siksi, että kurottajaa ei ollut tarkoitettu henkilönostoihin. Piikkien päällä työskennelleen työntekijän lisäksi koko työryhmä toimi väärin; kurottajan kuljettaja ei olisi saanut nostaa työntekijää, ja muiden työryhmän jäsenten olisi pitänyt puuttua turvattomaan toimintaan ja keskeyttää työt.

Korkealla työskentely on aiheuttanut vaaraa Fingridin työmailla, ja useita tapaturmia on sattunut pylväässä liukastumisen vuoksi. Yhdessä tapaturmassa työntekijä liukastui siirtäessään tikkaita 400 kilovoltin pylvään orrella, jolloin hänen sormensa murtui jäätyään tikkaiden ja orren väliin. Syynä tapaturmaan oli työntekijän ei-turvallinen toiminta. Työryhmän mukaan tikkaat siirretään normaalisti laskemalla ne narulla alas ja nostamalla ne takaisin ylös oikeaan kohtaan. Työntekijä päätti kuitenkin siirtää tikkaat käsin uuteen paikkaan orrella. Työntekijä siirsi tikkaat selkensä takaa, minkä vuoksi hän ei pystynyt ottamaan tukea käsillään siirron aikana. Työntekijällä oli putoamissuojaus käytössä, joten potentiaalia vakavampana tapaturmaan ei onneksi ollut.

Myös koneet ja pyörivät akselit ovat aiheutta-

neet tapaturmia Fingridin työmailla vuonna 2015. Nämäkin tapaturmat olisi voitu välttää miettimällä työn turvallista suorittamista etukäteen. Yksi tapaturma sattui sähköasemakunnossapidossa, kun asentaja oli tekemässä erotinhuoltoa ja huollon jälkeisiä kytkentöjä. Palautuskytkennän yhteydessä yksi vaiheista ei ohjautunut kiinni, jolloin asentaja otti kiinni moottorin pyörivästä akselista korjattakseen vian. Tällöin akselin alaosassa oleva jarrun osa ruhjoi asentajan sormen.

Toisessa tapahtumassa työntekijä laittoi käden liian lähelle pyörivää poran terää, jolloin hansikas tarttui terään ja terä ruhjoi asentajan sormeen haavan. Liikkuvat akselit ja terät tulee suojata niin, ettei tapaturman vaaraa ole. Ilmoita välittömästi työmaan johdolle, jos havaitset puutteellisesti suojatun koneen tai laitteen. Vaaratekijöistä ja puutteellisuuksista ilmoittaminen on meidän jokaisen vastuulla.

Riskinotto ei kannata koskaan

Useat vuonna 2015 sattuneista tapaturmista ja vaaratilanteista olisi voitu ehkäistä ennalta kiinnittämällä huomiota turvallisiin työtapoihin. Riskinottoa perustellaan usein kiireellä ja työn helpommalla suorittamisella. Ajatellaan, ettei minulle mitään satu, koska ei ole koskaan aikaisemminkaan sattunut. Riskejä voidaan ottaa myös tietämättömyyden takia. Asiaan voi vaikuttaa myös työyhteisön hiljainen hyväksyntä turvattomille työtavoille ja puuttumattomuuden kulttuuri. Oikaiseminen työturvallisuuden kustannuksella ei kuitenkaan koskaan ole hyväksyttävää.

Nolla tapaturmaa -tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että kaikki ottavat vastuun sekä omasta että muiden turvallisuudesta. Ei riitä, että työympäristö on kunnossa, vaan jokaisen meistä tulee miettiä tapaamme toimia. Vaaratekijät tulee tunnistaa ja turvalliset työmenetelmät perehdyttää kaikille työntekijöille. Tehdään yhdessä Fingridin työmaista turvallisia! **■**

T3-raportointi – työturvallisuuden seurannan mobiili apuväline

Fingridissä käynnistettiin vuoden 2013 lopulla selvitys mobiililaitteiden ja -sovellusten hyödyntämiseksi työmailla. Yhteistyössä suomalaisen IT-alan yrityksen NordSafety Oy:n kanssa syntyi T3-raportointijärjestelmä, joka on nykyään käytössä jo lähes kaikilla Fingridin työmailla.

Teksti: Mikko Ahonen | Kuvat: Matti Immonen ja Videolle Productions

T3-järjestelmän kehitysryhmään kuuluvat vasemmalta oikealle Fredrik Lörberg (NordSafety), Karri Koskinen (Fingrid), Mikko Ahonen (Fingrid), Timo Kronlöf (NordSafety), Taneli Ruusunen (Fingrid) sekä Ville Toivanen (Fingrid, ei kuvassa).

Fingridin ja NordSafety'n yhteisen t&tk-hankkeen tarkoituksena oli alun perin kehittää työkalu viikoittain toistuvaan työturvallisuustason mittaamiseen sekä sähköiset vaaratilanne- ja tapaturma-ilmoitukset. Lisäksi hankkeen ensimmäiseen vaiheeseen otettiin mukaan sähköinen työmaapäiväkirja sekä sovellukset johdon katselmuksiin ja työmaadokumenttien hallintaan. Sovelluksien testaaminen käynnistettiin jo kesällä 2014 pilotointina muutamalla Fingridin sähköasema- ja voimajohtotyömaalla. Pilotoinnin käynnistyttyä työmailta alkoi hyvin pian kantautua positiivista palautetta sovellusten käytettävyydestä. Raportoinnin selkeytymistä ja nykyaikaistumista kehuttiin.

T3-RAPORTOINTI

- NordSafety Oy:n omistama julkinen tuote
- Fingrid Oyj ollut vahvasti mukana kehitystyössä
- Mobiilityökalu työmaiden HSEQ-asioiden (Health, Safety, Environment, Quality) seurantaan
- MVR-mittaukset, työmaapäiväkirjat, vaaratilanne- ja tapaturmailmoitukset tutkimusprosesseineen, valvontalomakkeet, työtuntien seuranta, turvallisuusindeksien seuranta jne.
- Voidaan käyttää kaikilla puhelimilla, tableteilla ja pöytäkoneilla
- Toimii kaikilla käyttöjärjestelmillä
- Voidaan käyttää myös offline-tilassa ilman internetyhteyttä

Hyvien käyttäjäkokemusten siivittämänä Fingridissä tehtiin loppuvuonna 2014 päätös T3-raportointijärjestelmän laajemmasta käyttöönotosta ja jalkauttamisesta kaikille Fingridin investointityömaille sekä kunnonhallintaan. Järjestelmään päätettiin kehittää lisää osasovelluksia, joiden avulla työmaiden raportointia ja työturvallisuutta saataisiin parannettua edelleen. Toiseen kehitysvaiheeseen kuului muun muassa työturvallisuusasioiden raportoinnin kehittämistä, tapaturma- ja vaaratilanneilmoitusten käsittelyprosessi, tehtyjen työtuntien kirjaamiseen liittyvä sovellus sekä lomakkeet tilaajan paikallisvalvontaan.

Lisää ominaisuuksia tulossa

Kuluneen vuoden aikana järjestelmästä on tullut työkalu kaikille Fingridin investointityömaille ja hiljalleen myös kunnonhallintatyömaille. Työmaiden ja käyttäjien määrä on kasvanut valtavaa vauhtia. Fingridin työmaille käyttäjiä on jo pitkälti kolmatta sataa, ja lomakkeita järjestelmällä on tuotettu jo noin 4 000. T3-raportointijärjestelmä on käytössä myös muilla energia-alan sekä rakennus-alan yrityksillä.

Kesällä 2015 päätettiin käynnistää järjestelmän kolmas kehitysvaihe, jotta järjestelmästä saadaan vieläkin monipuolisempi ja käyttäjäystävällisempi. Tulossa on muun muassa kehitysversio työmaadokumenttien hallintaan, pdf-massatallennus, dynaamiset lomakkeet, uusia lomakepohjia paikallisvalvontaan sekä sovellus palautteen antamiseen. Alkuvuodesta 2016 Fingridin työmaille on käytössä entistäkin monipuolisempi raportointisovellus.

Fingridille on erityisen tärkeää työmaiden turvallisuus ja myös laadun korkea taso. Näiden asioiden eteen tehdään jatkuvasti töitä. Maailma muuttuu ja kehittyy kovaa vauhtia, ja raportointia vaaditaan entistä enemmän. T3-raportointijärjestelmän kehittäminen yhteistyössä NordSafety'n kanssa on ollut yksi esimerkki siitä, kuinka nykyaikaisilla työkaluilla voidaan parantaa työturvallisuuden seuranta ja työturvallisuustasoa sekä seurata laadullisten asioiden toteutumista. Mobiilityökalujen ansiosta työmaaraaportointi on helpottunut, mikä säästää aikaa ja parantaa siten myös tuottavuutta. ■

Tunnista riskit, välttä vaarat

Fingridin kunnossapito- ja investointityömailla tehdään jatkuvasti muuttuvassa työympäristössä erilaisia töitä, joista useat luetaan erityistä vaaraa aiheuttaviksi.

Teksti: Karri Koskinen • Kuvat: Meri Viikari

Erityistä vaaraa aiheuttavat työt tulee suunnitella huolellisesti osana turvallisuussuunnittelua. Työntekijöillä tulee olla riittävä osaaminen ja ammattitaito, ja heidän on oltava myös fyysisesti ja psyykkisesti soveltuvia tekemään näitä töitä.

Vuonna 2014 selvitimme merkittävimpiä vaa-

ratekijöitä voimajohtoilla ja sähköasemilla. Vaaratekijöitä tunnistettiin Fingridin sisäisissä työ-
turvallisuuskorttikoulutuksissa sekä käytiin läpi investoinneista ja kunnossapidosta vastaavien henkilöiden kanssa. Selvityksen tuloksena kokosimme listan yhdeksästä merkittävästä vaaratekijästä tai vaarallisesta työstä.

1 TYÖMAAN YLEISJÄRJESTYS

Suuri osa tapaturmista Fingridin työmailla on liukastumisia ja kompastumisia. Voimme pienentää tapaturmariskiä noudattamalla rakennustyömaa-alueen käytön suunnitelmaa ja huolehtimalla siisteydestä.

2 KOMMUNIKOINTI JA VASTUUT YHTEISELLÄ TYÖMAALLA

Yhteisellä työmaalla työskentelee samaan aikaan tai peräkkäin usean työnantajan työntekijöitä tai itsenäisiä työsuorittajia. Tämä voi aiheuttaa vaaratilanteita, jos vastuut eivät ole selvät tai kommunikointi ontuu. Siksi on tärkeää, että kaikki tietävät velvollisuutensa ja työmaalta löytyy yksi taho, joka vastaa töiden yhteensovittamisesta ja koordinoinnista. Pääsääntöisesti päätoteuttaja vas-

taa työmaan yleisestä turvallisuudesta, siisteydestä ja järjestyksestä sekä töiden koordinoinnista.

3 RAKENTAMINEN JA TYÖT JÄNNITTEISTEN JOHTOJEN RINNALLA JA JÄNNITTEISTEN OSIEN LÄHEISYYDESSÄ

Suuri osa vakavista sähköön liittyvistä tapaturmista ja vaaratilanteista on liittynyt latausjännitteisiin. Vaaratekijä syntyy, kun työmailla joudutaan työskentelemään käyttäjännitteisten johtojen rinnalla. Vaaratilanteen taustalla voi olla esimerkiksi latausjännitevaaran tunnistamatta jääminen tai tietoinen riskinotto. On ehdottoman tärkeää, että kaikki Fingridin työmailla työskentelevät tietävät vaaratekijät työskenneltäessä jännitteisten johtojen rinnalla ja jännitteisten osien läheisyydessä. Kaikkien tulee myös tietää, kuinka vaaroja voidaan välttää. →

4 KAIVANNOT

Fingridin työmailla tehdään kaivantoja lähes päivittäin eri puolilla Suomea, ja maaperä ja olosuhteet voivat vaihdella suurestikin. Tämän vuoksi on tärkeää suunnitella kaikki kaivannot ja tarkistaa suunnitelmien pätevyys vielä työkohteessa ennen töiden aloittamista. Fingridin työmailla ei ole sattunut vakavia tapaturmia kaivannoissa. Kaivannot ovat kuitenkin yksi merkittävistä riskeistä, sillä sortumisen seuraukset ovat yleensä vakavia.

5 NOSTOT

Fingridin työmailla tehdään lähes päivittäin vaativia nostoja erittäin vaativissa olosuhteissa – taakat ovat raskaita ja maapohjan kantavuus vaihtelee työkohteittain. Nostoihin liittyen on sattunut viime vuosina useita vakavia vaaratilanteita. Vuonna 2013 henkilönostimen kaatumisen yhteydessä loukkaantui kolme työntekijää, joista kaksi vakavasti. Nostojen turvallisuuteen onkin tärkeää kiinnittää erityistä huomiota.

6 KORKEALLA TYÖSKENTELY

Korkealla työskentelyyn liittyy monia työturvallisuusriskejä, kuten putoamisriski, putoavien esineiden riski, liukastumisriski ja riski loukkaantua tai saada sairauskohtaus paikassa, josta työntekijä on vaikea pelastaa. Tämän vuoksi on tärkeää, että kaikki korkealla työskentelevät tiedostavat työhön liittyvät riskit, ovat valmistautuneita välttämään niitä, ovat fyysisiltä ja psyykkisiltä ominaisuuksiltaan työhön soveltuvia ja osaavat pelastaa loukkaantuneen henkilön korkealta oikeilla välineillä.

7 PURKUTYÖT

Purkutöihin liittyy monia työturvallisuusriskejä riippuen purettavasta kohteesta: muun muassa kemikaalirisikit, purettavien osien putoamis- ja sortumisvaara sekä suuriin koneisiin liittyvät riskit. Fingridin työmailla on viime vuosina sattunut useita purkutöihin liittyviä tapaturmia ja vakavia vaaratilanteita. Tämän vuoksi on tärkeää tiedostaa purkutöiden riskit, suunnitella purkutöet huolellisesti ja toimia suunnitelmien mukaisesti.

8 LIIKENNE JA TYÖMAATIEDOT

Yksi merkittävistä vaaratekijöistä Fingridin työmailla ja matkalla työmaille on liikenne. Fingridin työmailla työskentelevät henkilöt matkustavat verrattain paljon, mikä kasvattaa vaaratilanteen riskiä. Onkin tärkeää matkustaa levänneenä, kunnossa olevalla kalustolla ja säilyttää turvallinen asenne.

9 TYÖT SIIRTOKESKEYTYSTEN AIKANA

Sähköalan töissä sähkö muodostaa aina erityisen riskin. Riskiä voidaan pienentää hyvällä siirtokeskeytysten ja töiden ennakkosuunnittelulla sekä noudattamalla suunnitelmia ja yhteisiä pelisääntöjä. ▣

Työturvallisuusasiat tutuiksi Fingridin verkkokoulussa

Fingridissä on valmisteilla työturvallisuuden verkkokoulu Fingridin työmailla työskenteleville. Opintokokonaisuus on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2016 alussa.

Teksti: Karri Koskinen • Kuva: iStockphoto

Verkkokoulu muodostuu kolmesta perusmoduulista ja kahdeksasta mobiilikäyttöisestä syventävästä moduulista. Perusmoduulit sisältävät tietoa Fingridin turvallisuutta koskevista sopimusehdoista, yleisistä turvallisuusäännöistä ja lainsäädännöstä sekä työskentelystä voimajohtoilta ja sähköasemilla. Syventävät moduulit antavat opiskelijalle tarkempaa tietoa merkittävimmistä vaaratekijöistä Fingridin työmailla sekä hyvistä käytännöistä vaarojen välttämiseksi.

Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kaikki työntekijät ja esimiehet suorittavat perusmoduulit ennen töiden aloittamista. Käynnissä olevissa hankkeissa opinnot suoritetaan mahdollisimman pian verkkokoulun auetta. Syventävät moduulit on tarkoitus suorittaa porrastetusti Fingridin työmailla suoritettavien töiden mukaisesti; esimerkiksi nostomoduli suoritetaan ennen nostotöiden aloittamista.

Fingrid toteuttaa verkkokoulun yhteistyössä MPS Prewrite Oy:n kanssa.

FINGRID OYJ

Läkkisepäntie 21, 00620 Helsinki • PL 530, 00101 Helsinki
Puhelin 030 395 5000 • Faksi 030 395 5196 • www.fingrid.fi

Hämeenlinna

Valvomotie 11
13110 Hämeenlinna
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5336

Oulu

Lentokatu 2
90460 Oulunsalo
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5711

Petäjävesi

Sähkötie 24
41900 Petäjävesi
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5524

Rovaniemi

Teknotie 14
96930 Rovaniemi
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5196

Varkaus

Wredenkatu 2
78250 Varkaus
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5611